

**UCHWAŁA NR X/67/15  
RADY MIEJSKIEJ W LIPSKU**

z dnia 14 grudnia 2015 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym ( Dz. U. z 2015r. poz. 1515) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ( Dz. U. z 2015 poz.1390) uchwała się co następuje:

**§ 1.** Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

**Wojciech Marek Protasiewicz**

Załącznik do Uchwały Nr X/67/15  
Rady Miejskiej w Lipsku  
z dnia 14 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM**  
**PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**  
**ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**  
**NA LATA 2016-2020**



**Lipsk 2016 r.**

## Wstęp

Przemoc jest zjawiskiem występującym coraz powszechniej, jest obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Każdego dnia media informują nas o agresywnych zachowaniach, o wyrządzonych krzywdach wobec osób słabszych, tj. wobec dzieci, starszych, chorych i niepełnosprawnych, o znęcaniu się fizycznym oraz psychicznym wobec najbliższych.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, mającym ogromny wpływ na psychikę. Występuje w różnych formach, od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Zjawisko to występujące w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Z reguły ma charakter długotrwały i cykliczny.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [Tomaszewska, 2007, s. 36–37].

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest przez art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Mówi on, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające dobra lub prawa osobiste członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Dokument jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lipsk na lata 2016-2021.

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 powstał w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw i programów.

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163, ze zm.),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

## I. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Lipsk

W celu właściwego zaplanowania działań zmierzających do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie niezbędne jest dokonanie analizy występowania zjawiska przemocy na terenie gminy.

Obecnie bezrobotni zarejestrowani na terenie województwa podlaskiego to 60,0 tys. osób, zaś stopa bezrobocia na Podlasiu kształtuje się na poziomie 13% .

**Tabela 1. Bezrobotni w gminie według płci i ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2012-2014**

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
liczba bezrobotnych w gminie	423	465	381
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	12,4%	13,5%	11,1%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	203	210	184
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	13%	13,3%	11,7%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie

Bezrobocie na obszarze Gminy Lipsk wg stanu na dzień 31.12.2014r. przedstawia się następująco: zarejestrowano 381 bezrobotnych, w tym 184 kobiety, 197 mężczyzn.

**Tabela 2. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014**

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	723	554	468
liczba rodzin	350	318	280
liczba osób w rodzinach	1244	1101	929
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	723	554	468

Dane Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku

**Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014**

powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
ubóstwo	301	284	258	1119	1008	878
sieroctwo	1	0	0	2	0	0
bezdomność	5	5	3	6	5	5
potrzeba ochrony macierzyństwa	93	94	60	519	472	337
bezrobocie	130	138	137	411	411	413

niepełnosprawność	65	65	66	214	216	192
długotrwała lub ciężka choroba	102	96	98	333	311	289
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	43	46	40	153	168	153
przemoc w rodzinie	1	0	1	4	0	1
alkoholizm	24	28	28	57	55	47
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	0	1	3	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	4	3	0	14	10	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Dane Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku

W latach 2012-2014 zanotowano przypadki pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Choć zjawisko istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”. Pociuszający jest jednak fakt, że pokrzywdzone osoby coraz częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie, bo przecież celem „Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

**Tabela 4. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazana do Zespołu Interdyscyplinarnego**

L.p.	okres	2012	2013	2014	2015
1.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	11	18	9	5

Dane Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Lipsk. Burmistrz Lipska powołał skład Zespołu Interdyscyplinarnego, który działa w oparciu o Regulamin ZI.

W 2013 roku odbyły się 4 spotkania tego Zespołu, powołano 25 grup roboczych, prowadzono 16 procedur „Niebieskich Kart” rozpoczętych w 2013 roku, oraz prowadzono 8 procedur „Niebieskich Kart” rozpoczętych w 2012r.

W 2014r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Do rozpatrywania indywidualnych przypadków 2014r. powołano 33 Grupy Robocze. W 2014r. łącznie prowadzono 30 procedur NK, w tym rozpoczętych w 2012r.- 6 procedur NK, rozpoczętych

w 2013r.- 15 procedur NK. W 2014 roku zakończono 11 procedur NK, 10 z powodu ustania przemocy w rodzinie, 1 z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań. W 2015r. odbyły się 3 posiedzenia ZI, powołano 5 grup roboczych. Łącznie w 2015r. prowadzono 23 procedury NK, w tym kontynuowano z lat 2012-2014- 18 procedur NK.

Powyższe dane odzwierciedlają skalę ujawniania zjawiska przemocy w rodzinie i uruchamiania dalszych działań. Można stwierdzić, że w latach 2014- 2015r. liczba wszczynanych procedur NK znacznie zmniejszyła się.

W okresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego nie było potrzeby kierowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie do ośrodków wsparcia. Nie prowadzono również interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny z związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie.

Z danych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w latach 2012-2014 wpłynęło 106 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe. Wnioski składane były przez członków rodziny oraz poniższe instytucje w następujący sposób:

**Tabela 5. Liczba złożonych wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe.**

L.p.	okres	2012	2013	2014
1.	Członkowie rodzin	20	16	8
2.	policja	2	0	0
3.	Prokuratura	21	18	19
4.	Zespół Interdyscyplinarny	0	2	0

Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipsku

Po otrzymaniu wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaprasza osobę zgłoszoną na rozmowę motywującą.

W przypadku gdy podczas rozmowy motywującej osoba zaproszona przez Komisję oświadcza, że nie ma problemu alkoholowego, natomiast zgromadzone informacje dowodzą uzależnienia od alkoholu, sprawa kierowana jest do Sądu Rejonowego. Przed skierowaniem wniosku do sądu Komisja kieruje osobę zgłoszoną na badanie przez biegłych sądowych, którzy są uprawnieni do orzekania o uzależnieniu.

**Tabela 6. Działania podjęte wobec sprawców.**

L.p.	Okres	2012	2013	2014
1.	Liczba osób skierowanych na badania przez biegłych sądowych w celu wydania orzeczenia dot. uzależnienia	5	5	7
2.	Liczba osób skierowanych do Sądu na przymusowe leczenie odwykowe	5	3	4

Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipsku

Coraz częściej mówi się w szkołach o narastającym problemie agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży. Na terenie Zespołu Szkół Samorządowych w Lipsku następuje również wyraźny wzrost liczby agresywnych zachowań uczniów. Nie jest to problem, który jest czymś nowym. Agresja i przemoc zawsze były w szkołach. W ZSS w Lipsku już na początku roku szkolnego 2015/2016 pojawiły się niewłaściwe zachowania na granicy zachowań agresywnych u 4 osób – jedna osoba w szkole podstawowej i 3 w gimnazjum.

Podejmowane są różne działania, mające na celu wyeliminowanie agresywnych zachowań. Są to:

- uwrażliwianie rodziców na to, jakie programy oglądają ich dzieci w telewizji, Internecie; zwrócenie uwagi na to, ile przemocy i agresji jest w dziecięcych grach,
- pogadanki na godzinach wychowawczych na temat przemocy,
- konsultacje rodzic-dziecko-policjant lub uczeń –policjant (pogadanka),
- wyświetlanie filmów pokazujących skutki agresywnych zachowań,
- indywidualne rozmowy z uczniami zachowującymi się agresywnie.

Jeżeli wyżej wymienione działanie nie przynoszą rezultatów, wprowadza się kary:

- uwaga w dzienniku lekcyjnym,
- upomnienie wychowawcy klasy, dyrektora,
- kierowanie sprawy do sądu rodzinnego, na policję.

## **II. Cele programu**

**Cel główny programu :**

Zmniejszenie zjawiska skali przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cel główny programu będzie realizowany przez cele szczegółowe:

### **Cel szczegółowy 1**

**Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.**

#### **Działania:**

- 1) Prowadzenie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy w gminie i ich aktualizacja

#### **Realizatorzy:**

- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji w Lipsku,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Lipsk,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,

- SP ZOZ w Lipsku
- inne jednostki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- Liczba sprawozdań

Termin realizacji:

- 2016-2020 – każdego roku, zawsze na koniec roku kalendarzowego

**Cel szczegółowy 2**

**Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.**

Działania:

- 1) Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- 2) Publikacja na stronie internetowej MGOPS materiałów oraz informacji nt. gminnego systemu pomocy i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) Prowadzenie gabloty informacyjnej w MGOPS w Lipsku,
- 4) Opracowywanie artykułów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym do lokalnej prasy,
- 5) Ułatwianie dostępu do informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- 6) Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy między innymi poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, czasu wolnego oraz organizowania konkursów,
- 7) Organizowanie lub współorganizowanie rodzinnych pikników, festynów i zawodów sportowych służących wzmocnieniu więzi w rodzinach.

Realizatorzy:

- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Lipsk,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Organizacje pozarządowe,
- inne jednostki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- Liczba rozpowszechnionych broszur i ulotek,
- Liczba zakładek na stronie internetowej dotyczących przemocy,
- Liczba artykułów w lokalnej prasie,
- Liczba działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
- Liczba zorganizowanych i współorganizowanych imprez.



### **Cel szczegółowy 3**

#### **Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.**

##### **Działania:**

- 1) Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- 2) Wsparcie specjalistów przygotowanych do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy w formie porad i doradztwa (np. porady psychologiczne),
- 3) Edukowanie ofiar na temat przysługujących im praw,
- 4) Pracy socjalna
- 5) Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- 6) Monitorowanie prowadzonych programów.

##### **Realizatorzy:**

- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Placówki oświatowe z terenu gminy Lipsk,
- SP ZOZ w Lipsku,
- inne jednostki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

##### **Wskaźniki:**

- Liczba uruchomionych procedur „Niebieskich Kart”,
- Liczba udzielonych informacji, porad oraz konsultacji,
- Liczba ofiar przemocy w rodzinie.

### **Cel szczegółowy 4**

#### **Oddziaływanie na sprawców przemocy**

##### **Działania:**

- 1) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 2) Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 3) Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 4) Prowadzenie pracy socjalnej,
- 5) Monitoring prowadzonych programów.

##### **Realizatorzy:**

- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji w Lipsku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- inne jednostki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

##### **Wskaźniki :**

- Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
- Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie,
- Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych,

#### **Cel szczegółowy 5**

#### **Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

##### **Działania:**

- 1) Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i konferencjach przedstawicieli służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinach,
- 2) Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz podniesienie wiedzy i kompetencji przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego.

##### **Realizatorzy:**

- Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji w Lipsku,
- inne jednostki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

##### **Wskaźniki :**

- Liczba przeszkolonych osób z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Liczba zorganizowanych spotkań.

### **III. Adresaci programu**

Program skierowany jest do:

1. Ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
  - dzieci,
  - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
  - osób starszych,
  - osób niepełnosprawnych
2. Sprawców przemocy w rodzinie,
3. Świadców przemocy w rodzinie,
4. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
5. Społeczności lokalnej.

#### **IV. Realizatorzy programu**

1. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Posterunek Policji w Lipsku,
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Placówki oświatowe,
6. Służba zdrowia,

#### **V. Realizacja programu**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2011-2013 oraz na lata 2014-2015. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy domowej. Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zakłada współpracę i spójność działań, w tym bieżący przepływ informacji między partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie.

Osiągnięcie wyznaczonych celów jest uzależnione od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się samodzielna i zaradna.

Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy udziale Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku oraz Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipsku.

#### **VI. Prognozowane efekty**

Planujemy, iż realizacja Gminnego Programu na lata 2016-2020 przyczyni się do :

1. Pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
2. Wzrostu świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
3. Zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy,
4. Zmniejszenia poczucia bezradności ofiar przemocy,
5. Zwiększenia ochrony ofiar przemocy poprzez wsparcie prawne i psychologiczne
6. Zwiększenia wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Lipsk,

7. Zwiększenia skuteczności działań,
8. Spadku liczby przypadków przemocy w rodzinie.

## **VII. Termin realizacji**

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2020 r.

## **VIII. Źródła finansowania**

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Lipsku na lata 2016-2020 są środki własne Gminy przeznaczone na realizację Programu.

## **IX. Monitoring i ewaluacja**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie zarządzany przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku. Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Lipsku.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj.:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Lipsk,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.